

ACTIEPLAN DUURZAAMHEID

2025 - 2027

Inhoud

1.	Inleiding	4
	Wat zijn de doelen de komende jaren?	4
	Programmaplan 2025 – 2027	5
	Relatie met andere opgaven	5
2.	Terugblik.....	6
	Wat nemen we mee uit de afgelopen jaren.....	7
3.	Actieplan: onze pijlers de komende jaren.....	8
	Vooruitblik: uitdagingen komende jaren.....	8
	Netcongestie	8
	Grootschalige opwek zon en wind.....	9
	Een inclusieve energietransitie.....	9
	Energiesystemen	10
	Nationale en internationale regelgeving.....	10
	Vergroten capaciteit	11
4.	Actieplanning	12
	Participatie	12
	Communicatie	12
	Financiën	12
	Pijler 1. Inwoners	13
	Subsidies en leningen	13
	Drents Energieloket.....	13
	Energiecoaches.....	13
	Energieregisseurs.....	13
	Energieadviseurs.....	14
	Website 'De Wolden geeft energie'	14
	Soortenmanagementplan (SMP).....	14
	Mobiliteit.....	14
	Energiearmoede (onderdeel van Nationaal Isolatie Programma)	14
	Isolatieopgave (onderdeel van Nationaal Isolatie Programma).....	15
	PAW Ansen	15
	Pijler 2. Energie-infrastructuur	15
	Transitievisie Warmte	15
	Pilot erfmolens	15
	Ondersteuning energiecoöperaties.....	15
	Grootschalige energieopwek (invulling RES-opgave)	16
	Realisatie groengasprojecten	17
	Verwaarden groene reststromen	17

Pijler 3. Bedrijven en onderwijs	17
LTO-aanpak Zon op Dak	18
Ik ben Drents ondernemer	18
Kennispoort Regio Zwolle	18
Natuur- en milieueducatie	18
Toekomstbestendige bedrijventerreinen (TBBT)	18
Pijler 4. Interne organisatie.....	18
Maatschappelijk vastgoed en gemeentelijke gebouwen.....	18
Circulariteit	19
MVOI.....	19
Meten is weten	19
Interne zichtbaarheid	19
Flexteam Drenthe	19
Online platform duurzaamheidsregelingen	19

1. Inleiding

Tot nu toe vormde het Actieplan Klimaat & Energie de basis van ons werken aan duurzaamheid. In de afgelopen jaren zijn veel taken, doelen en daarmee werk en projecten naar de gemeenten gekomen. Dit herijkte Actieplan is daarom met name bedoeld om focus aan te brengen en efficiënt en doelgericht te werken: waar gaan we mee aan de slag en hoe past dit bij onze doelstellingen?

De vorige versie van het actieplan dateert uit 2021. In vier jaar tijd kan veel gebeuren. Bij de vorige herijking van het Actieplan Klimaat & Energie ontbrak het ook niet aan ambities, maar stond daar een beperkt budget tegenover.

Er is echter nog een andere reden voor de herijking: de wereld staat niet stil. De afgelopen jaren hebben we te maken gekregen met grote uitdagingen waar we bij de vorige herijking in 2021 nog weinig weet van hadden: de oorlog in Oekraïne en de daaruit volgende prijsstijgingen voor gas en energie en voortvloeiende energiearmoede zijn hier een belangrijk voorbeeld van. En hoewel we wat betreft de energietransitie werken aan doelen op de lange termijn, is het noodzakelijk dat we flexibel blijven om richting die mijlpalen met veranderende omstandigheden om te kunnen gaan.

In 2021 stelde de regering het nationale Klimaatplan vast. Duidelijk was dat gemeenten een grote rol zouden moeten gaan spelen in de energietransitie en dat daar veel middelen voor nodig zouden zijn. Inmiddels ontvangen gemeenten extra ondersteuning vanuit het rijk, in de vorm van CDOKE-middelen (Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid). Hierdoor krijgen we als gemeente meer mogelijkheden om onze inwoner mee te kunnen nemen in een inclusieve energietransitie, oftewel een transitie die voor iedereen bereikbaar en betaalbaar is. Vanwege de grote wijzigingen in het beschikbare budget, is het huidige Actieplan Klimaat & Energie niet toereikend meer. Om die reden is besloten om niet te wachten met de herijking tot het eind van 2024, maar dit al eerder te laten plaatsvinden.

Wat zijn de doelen de komende jaren?

De langetermijndoelen, zoals omschreven in het huidige Actieplan en in het collegeprogramma en raadsbrede programma, blijven ook de komende jaren ongewijzigd:

- In 2030 willen we evenveel duurzaam gas invoeden als we gebruiken (100% groen gas) en 70% van de elektriciteitsvraag duurzaam opwekken. NB vertaald naar de doelen uit de RES 1.0 gaat het dan om 0,1 TWh aan grootschalige opwek van duurzame elektriciteit;
- In 2040 willen we als gemeente volledig energieneutraal zijn. Wat we aan energie verbruiken, wekken we op een duurzame manier lokaal op;
- In 2050 willen we volledig circulair zijn.

Ambitieuze doelen, waarvoor de uitgangspunten in het huidige Actieplan vanwege de beperkte middelen relatief bescheiden waren:

- Het goede voorbeeld geven als gemeente;
- Toegankelijke financieringsmogelijkheden voor energiebesparing en -opwekking;
- Het ondersteunen van lokale (duurzaamheids)initiatieven.

Deze uitgangspunten werden verder uitgewerkt in de Transitievisie Warmte (2021):

- We zetten in op draagvlak bij en ondersteuning van inwoners en ondernemers;
- We zetten in op energiebesparing: isoleren en bewustzijn/gedrag;

- We voorkomen desinvestering door de warmtetransitie met andere opgaven te combineren, we haken aan op 'natuurlijke momenten';
- We leveren maatwerk waar nodig, maar nemen grote stappen waar het kan;
- We passen innovaties uit landelijke pilots toe.

In de Transitievisie Warmte is daarvoor ook de volgende planning opgenomen:

- Vanaf 2021 inzetten op energiebesparen
- Vanaf 2030 start met aanpak wijk of dorp
- Vanaf 2040 100% aardgasvrij

Ambitieuze doelen dus, maar ook doelen die passen bij een gemeente zoals De Wolden, waar samen werken aan ambities een belangrijke pijler is. Niet voor niets gaf 64% van de respondenten in een inwonersenquête voor de Toekomstvisie aan: In 2040 loopt De Wolden voorop met energiebesparing en duurzame opwekking. Ook de titel van het raadsbreedprogramma 2022 – 2026 maakt dit duidelijk: 'We doen het samen'. Lokaal eigenaarschap staat hoog in het vaandel en zal dan ook de komende jaren een van de belangrijkste uitgangspunten zijn in de energietransitie in onze gemeente.

Programmaplan 2025 – 2027

Voor de komende 3,5 jaar (tot en met 2027) zetten we in dit nieuwe Actieplan de activiteiten op een rij waarmee we de komende jaren aan de slag gaan om toe te werken naar de einddoelen. Dit doen we aan de hand van vier pijlers, die gebaseerd zijn op onze ambities:

- **Inwoners.** We willen onze doelen realiseren sámen met onze inwoners. Draagvlak is onmisbaar en het is belangrijk dat iedereen mee kan in de energietransitie.
- **Energie-infrastructuur.** Om in 2040 volledig aardgasvrij te zijn en samen met de wijken en dorpen aan de slag te kunnen gaan met andere energiebronnen is een stevige basis nodig.
- **Innovatie.** Samen met bedrijven en onderwijs werken we aan een verduurzamingsslag. Hierbij maken we gebruik van de innovaties die bedrijven en onderwijs, maar bijvoorbeeld ook de gebiedscoöperatie Zuidwest Drenth bieden.
- **Interne organisatie.** Als gemeente willen we het goede voorbeeld geven, dus blijven we ook werk maken van de verduurzaming van onze eigen organisatie.

Per pijler wordt in dit plan benoemd aan welke projecten we al werken en welke projecten we de komende jaren willen opstarten. Daarnaast willen we per pijler ruimte houden om in te springen op actuele veranderingen.

Relatie met andere opgaven

Het onderwerp duurzaamheid speelt niet alleen binnen dit programma, want het is bij uitstek een integrale opgave. Zo raakt het het sociaal domein, maar ook Economische Zaken en Wonen. Binnen de pijler interne organisatie willen we hier de komende jaren extra aandacht aan besteden.

2. Terugblik

Aan de hand van de omschreven doelen in het Actieplan Klimaat & Energie 2021 – 2024 hebben we de afgelopen jaren veel activiteiten uitgevoerd. Hieronder volgt een terugblik in grote lijnen:

- In 2020 heeft het Rijk subsidie verstrekt voor het aardgasvrij maken van Ansen, in het kader van de Proeftuin Aardgasvrije Wijken (PAW). Daarvoor draaiden we mee in het Kennis- en Leerprogramma Transitievisie Warmte van het PAW. De Proeftuin Ansen is opgedeeld in meerdere deelprojecten, met het als doel een aardgasvrij ready Ansen in 2028. In 2023 zijn zeven woningen en dorpshuis De Bastogne aardgasvrij gemaakt en 19 woningen aardgasvrij ready door middel van een warmtepomp. Ook zijn er acht aanvragen voor monomestvergisters bij agrarische ondernemers goedgekeurd;
- Om invulling te geven aan de vraag naar groengas zijn verschillende projecten ondersteund. Zo is er vanuit de gebiedscoöperatie Zuidwest-Drenthe met een project gestart om groene reststromen uit de regio beschikbaar te krijgen voor nieuwe toepassingen.
- Energiearmoede was vanaf 2022 een belangrijk punt van aandacht. Daarin is de samenwerking gezocht, om voor een langere periode de krachten te bundelen: regionaal, met de provincie en andere Drentse gemeenten, en met woningcorporatie Actium;
- We hebben nieuwe energiecoaches opgeleid, die bij inwoners langskomen voor een gratis energiescan. De coördinatie van de energiecoaches is ondergebracht bij Welzijn De Wolden;
- De verouderde verordening van de Duurzaamheidslening starters is geüpdatet en vastgesteld voor de periode 2022 tot en met 2026;
- We kenden subsidie toe voor het verleden van sportvelden;
- Om met de dorpen in gesprek te gaan over het thema duurzaamheid is een start gemaakt met het schrijven van een plan van aanpak voor de Dorps Energie Strategieën (DES);
- Het Voortgangsdokument RES Regio Drenthe 2023 is opgeleverd. Om invulling te geven aan deze opgave is gestart met een gebiedsproces om de mogelijkheden voor een energiehub bij De Wijk 20 te verkennen.
- Er is een potentiescan duurzame energieopwekking uitgevoerd voor de hele gemeente, als basis voor het opstellen van een beleidskader voor grootschalige opwek van hernieuwbare energie;
- De gemeentelijke gebouwen zijn verduurzaamd. Het gemeentehuis is sinds 2021 van het aardgas af en de verduurzaming van de gemeentewerf is voltooid. De gemeentelijke sporthallen zijn onder andere voorzien van ledverlichting en er wordt gewerkt aan betere klimaatbeheersing. Voor diverse sporthallen is een aanvraag voor meer vermogen richting netbeheerder gegaan, zodat terugleveren met zonnepanelen mogelijk wordt. Bij de Buddingehof zijn inmiddels zonnepanelen gelegd;
- We werkten aan een inclusieve energietransitie, waarvoor we onder andere samen met de provincie en andere Drentse gemeenten het Drents Fixteam hebben opgericht. Dit team komt kosteloos bij inwoners thuis langs, om kleine energiebesparende maatregelen te plaatsen. Ook is de gemeentelijke regeling energiebesparende isolatiemaatregelen opengesteld en is er een start gemaakt met de doorontwikkeling van het Drents Energieloket;
- In 2023 zijn we gestart met de pilot Erfmolens, waarmee het voor (agrarische) ondernemers mogelijk wordt om voor een periode van tien jaar een hogere erfmolens van maximaal 25 meter te plaatsen;

- Er is aan Heel De Wolden Groen een subsidie toegekend voor de uitvoering van een pilot van het aardgasvrij maken van 30 woningen.

Wat nemen we mee uit de afgelopen jaren

We hebben de afgelopen jaren gewerkt aan activiteiten waarbij de focus lag op een of meer van de doelstellingen uit het Actieplan: als gemeente het goede voorbeeld geven, zorgen voor toegankelijke financieringsmogelijkheden voor energiebesparing- en opwekking en het ondersteunen van lokale (duurzaamheids)initiatieven. Tegelijkertijd zien we dat er nog steeds veel moet gebeuren om uiteindelijk de klimaatdoelstellingen te kunnen halen. Die mening wordt gedeeld door het rijk: er zijn en worden inmiddels structurele middelen toegekend voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid, in de vorm van de regeling CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid). Dit betekent dat we meer slagkracht hebben in de enorme opgave die er nog ligt. Tegelijkertijd vraagt dit ook meer van ons op het gebied van coördinatie en planning.

We hebben de afgelopen jaren gezien hoe snel de wereld kan veranderen. Hierdoor bleef het Actieplan Klimaat & Energie minder lang up-to-date dan we hadden verwacht. Door te gaan werken met vaste pijlers, met daaronder activiteiten die waar nodig per jaar kunnen verschillen, zorgen we voor meer ruimte voor flexibiliteit. Zo kunnen we werken aan duidelijke doelstellingen, maar zijn we tegelijk flexibel genoeg om in te kunnen spelen op plotselinge veranderingen.

3. Actieplan: onze pijlers de komende jaren

Het vorige Actieplan was ingedeeld aan de hand van drie doelstellingen: het goede voorbeeld geven als gemeente, het ondersteunen van bewonersinitiatieven en het aanbieden van toegankelijke financieringsmogelijkheden voor energiebesparing en – opwek. Deze indeling is echter niet meer toereikend gezien de enorme breedte van het werkveld. Zoals hierboven beschreven is daarom gekozen voor de volgende indeling, aan de hand van vier pijlers:

- Inwoners
- Energie-infrastructuur
- Innovatie (Bedrijven en onderwijs)
- Interne organisatie

Deze vier pijlers vormen de basis voor het uitwerken van onze doelen en werkzaamheden voor de komende jaren. Ze worden verderop in dit Actieplan verder omschreven, waarbij ook wordt aangegeven welke lopende projecten er op dit gebied al zijn en met welke projecten we in 2024 nog aan de slag gaan. Elke pijler heeft te maken met eigen uitdagingen de komende jaren. Om de keuzes omtrent de activiteiten die de komende jaren gepland staan, is het handig om eerst iets meer over die uitdagingen te weten.

Vooruitblik: uitdagingen komende jaren

De energietransitie is in volle gang. Ook in De Wolden is dit zichtbaar: er worden bijvoorbeeld energiecoöperaties gevormd en er wordt gezocht naar mogelijkheden om groen gas op te wekken en te gebruiken. Op steeds meer daken in de gemeente liggen zonnepanelen, die ook bijdragen aan een groenere energievoorziening. Zo'n enorme transitie biedt kansen, maar ook uitdagingen. Een aantal daarvan speelt nu al een rol, bij andere is de verwachting dat die de komende jaren een grote(re) rol gaan spelen. Daarbij moet worden aangemerkt dat de veranderingen elkaar steeds sneller opvolgen, juist doordat de energietransitie op stoom komt. Dit betekent dat er de komende jaren ook dat er uitdagingen kunnen ontstaan die nu nog niet voorzien zijn. De verwachting is echter dat we door de uitbreiding van capaciteit voldoende slagkracht en flexibiliteit hebben om hier snel op in te kunnen spelen.

Netcongestie

Het stroomnet in Nederland is nu al overvol, terwijl de vraag naar elektriciteit alleen maar toeneemt. Er ontstaat hierdoor netcongestie: de maximale hoeveelheid elektriciteit die door het stroomnet kan is bereikt, terwijl die hoeveelheid minder is dan de hoeveelheid die gevraagd wordt. Ook in De Wolden speelt dit probleem. Al in april 2023 heeft netbeheerder Enexis de raad geïnformeerd over capaciteitsproblemen. Dit heeft veel gevolgen. Zo kan het zijn dat een aansluiting op het net voor nieuwe woningen (nog) niet mogelijk is en dat bedrijven niet meer kunnen verduurzamen. De woningbouwopgave, maar ook de energietransitie staan hierdoor onder druk. Er moet worden gewerkt aan een verzwaring van het elektriciteitsnet, op zowel het laag- en middenspanningsnet (door netbeheerder Enexis) als op het hoogspanningsnet (door netbeheerder TenneT). Hoewel deze werkzaamheden leiden tot een sterker elektriciteitsnetwerk en dus een betere energievoorziening voor onze inwoners en bedrijven, brengen ze ook overlast met zich mee. Er zullen bijvoorbeeld graafwerkzaamheden moeten worden verricht, en de verzwaring van het netwerk zal ook zichtbaar worden in het landschap, door een toename van elektriciteitskabels en de bouw van nieuwe en grotere transformatorstations. De komende jaren zullen deze onder meer geplaatst worden bij Zuidwolde, Ruinerwold, Ruinen en Berghuizen. Daarnaast is er

vooral nog sprake van een verzwaring van het hoogspanningsnet waaraan, zo geeft TenneT aan, gewerkt gaat worden in de periode 2020 – 2031. Zo gauw die verzwaring heeft plaatsgevonden, zal dit mogelijkheden bieden voor partijen met een grootverbruikaansluiting, voor de afname of teruglevering van elektriciteit. Als gemeente blijven we in gesprek met de netbeheerders, om knelpunten in deze processen op te lossen en overlast voor onze inwoners zoveel mogelijk te voorkomen. Dit zal dus veel van ons vragen op het gebied van energie-infrastructuur, maar deze uitdaging speelt ook bij de pijler inwoners en bedrijven en onderwijs.

Grootschalige opwek zon en wind

Binnen de Regionale Energie Strategie (RES) Drenthe zijn door de provincie, 12 Drentse gemeenten en vier waterschappen afspraken gemaakt over de hoeveelheid grootschalige hernieuwbare elektriciteitsopwek uit zon en wind. Daarbij wordt samengewerkt met (maatschappelijke) partners en netbeheerders. In de RES 1.0 regio Drenthe is vastgelegd dat het streven is om in 2030 een kwart van het energiegebruik in deze provincie op te wekken door grootschalige zonne- en windenergie. Dat is in totaal 3,45 Terawattuur (TWh). De gemeenteraad heeft vastgesteld dat De Wolden hiervan 0,1 TWh op zich neemt. Er is afgesproken dat we in 2030 in De Wolden 70% van de elektriciteitsvraag duurzaam willen opwekken en in 2040 100%. In 2023 is het Voortgangsdokument RES Regio Drenthe 2023 opgeleverd. Volgens dit voortgangsdokument leek De Wolden wat betreft zon-op-dak op schema te liggen, maar uit een andere manier van meten bleek onlangs dat er nog 82% van de gemeentelijke opgave voor 2030 dient te worden gerealiseerd. Op dit moment hebben we in De Wolden 0,018 TWh van ons bod van 0,1 TWh gerealiseerd. Om hier tijdig invulling aan te geven, zullen we moeten inzetten op meerdere projecten voor de grootschalige opwek van hernieuwbare energie. In de Wijk 20 (oude NAM-locatie) zijn we gestart met een gebiedsproces, om daar de mogelijkheden voor een energiehub te verkennen. Door de mogelijkheden voor windenergie in het gebied ten noorden van Ruinerwold verder te onderzoeken, zetten we ons in om tijdig invulling te geven aan de RES-opgave. De komende jaren moet worden gezocht naar locaties waar we dit kunnen realiseren. Dit is alleen mogelijk wanneer we op de juiste wijze samenwerken met onze inwoners en stakeholders en zo een gedragen visie kunnen creëren. Daarnaast zijn we ook hier afhankelijk van mogelijkheden in relatie tot bijvoorbeeld netcongestie. Deze uitdaging heeft dus invloed op de pijler energie-infrastructuur, maar ook voor inwoners en bedrijven kan grootschalige opwek invloed hebben op de omgeving.

Figuur 1. Opgave zoals weergegeven in de RES 1.0 (2021)

Een inclusieve energietransitie

De energietransitie is een enorme opgave, waarbij we ervoor moeten waken dat er deelnemers buiten de boot vallen. De kosten van de transitie kunnen hierbij een struikelblok vormen. De afgelopen jaren hebben we gezien dat hogere energieprijzen bij

veel inwoners zorgen voor problemen. Energiearmoede was een term die we voor de enorme prijsstijging nog niet kenden, maar die inmiddels volledig ingeburgerd is. Als gemeente is het belangrijk dat we ervoor zorgen dat ook minder draagkrachtige inwoners mee kunnen gaan in deze grote verandering. Dat doen we in samenwerking met andere sociale partners, zoals welzijnswerk en woningcorporaties. Deze uitdaging speelt met name onder de pijler inwoners.

Energiesystemen

In 2030 willen we 100% groengas in de gemeente. De focus in de aankomende jaren ligt sterk op energiebesparing en het naar beneden brengen van de warmtevraag en op individuele oplossingen (all-electric of hybride in combinatie met groen gas). Als vervanger voor aardgas ziet De Wolden voor veel woningen groen gas eventueel in combinatie met een hybride warmtepomp als een goede optie. Dat dit onderwerp leeft blijkt uit de cijfers: in 2023 had De Wolden het grootste aantal aanvragen voor monomestvergisters met SDE-toekenning van Drenthe. Naast groen gas kunnen ook andere manieren van het opwekken van warmte tot de mogelijkheden behoren. Zo is er in de afgelopen periode onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om warmte uit de Hoogeveense Vaart te halen. Dit blijkt (nog) geen betaalbare en efficiënte optie. We houden de ontwikkelingen in de gaten, maar zetten hier nu nog niet op in. Mochten er de komende jaren ontwikkelingen zijn op het gebied van aquathermie of andere energiebronnen, dan zullen we de mogelijkheden opnieuw onderzoeken. Hoewel de mogelijkheden wat dat betreft dus nog niet vastomlijnd zijn, is één ding duidelijk: er moet de komende jaren gewerkt worden aan een energiesysteem dat klaar is voor de toekomst. Om te komen tot voldoende productie van groen gas en draagvlak wordt bijvoorbeeld samengewerkt met netbeheerder RENDO en N-TRA. Gezamenlijk doel is het onderzoeken, ontwikkelen en uitvoeren van een strategie om in 2030 evenveel duurzaam groen gas 'in te voeden' als er wordt gebruikt (100% groen gas). In de afgelopen jaren zijn bij meerdere projecten belangrijke stappen gezet voor de productie en het vervoer van groen gas. Tevens zou hiermee netcongestie op het gasnet in de toekomst kunnen worden voorkomen. Samen met de initiatiefnemers blijven we ook in gesprek over de vraag hoe agrariërs de projecten kunnen gaan financieren. Op regionaal niveau blijven we samenwerken met netbeheerders en andere stakeholders, zoals de provincie en andere gemeenten, onder meer via pMIEK (provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat). Deze uitdaging raakt alle pijlers: we hebben een robuuste energie-infrastructuur nodig, die klaar is voor de toekomst. Wijzigingen hierin kunnen ook van invloed zijn op inwoners, bedrijven en onderwijs en onze eigen organisatie.

Nationale en internationale regelgeving

De verduurzamingsopgave wordt steeds complexer doordat er steeds meer regelgeving komt, op zowel nationaal als internationaal niveau. Denk bijvoorbeeld aan Europese regelgeving op het gebied van stikstof en CO₂, en de nationale regelgeving op het gebied van natuurbescherming, die van invloed is op de isolatieopgave. Hierdoor kan het gebeuren dat we moeten kiezen voor oplossingen die wat ons betreft niet ideaal zijn, maar waar vanwege regelgeving geen beter alternatief voor mogelijk is. Daarbij speelt momenteel ook onzekerheid door de komst van een nieuw kabinet. Het is momenteel nog onduidelijk wat dit gaat brengen en wat dit gaat betekenen voor de vier pijlers in ons Actieplan. Daarbij is door het vorige kabinet aangegeven dat de CDOKE-middelen structureel zouden blijven, maar onduidelijk is nog welke lijn het nieuwe kabinet hierin gaat volgen. Ook de onduidelikheden rondom de salderingsregeling en de extra kosten voor teruglevering bij zonnepanelen zorgen voor onrust. Dit kan grote gevolgen hebben voor onze slagkracht ten aanzien van de verduurzamingsopgave.

Vergroten capaciteit

Om de enorme verduurzamingsopgave uit te kunnen voeren, heeft het rijk voor de jaren 2023, 2024 en 2025 geld beschikbaar gesteld voor gemeenten via de regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE). Van de ontvangen CDOKE-middelen dient minimaal 90% gebruikt te worden voor capaciteitskosten, zoals bijvoorbeeld (de inhuur van) personeel, voor de uitvoering van klimaat- en energiedoelen. De overige max. 10% mag gebruikt worden voor overige kosten, zoals materiële middelen en goederen. Om de klimaatdoelen op lange termijn te bereiken en ook op korte termijn iets voor verlaging van de energierekening van de inwoners te kunnen betekenen, is gerichte inzet van de middelen nodig. De middelen worden onder meer besteed aan uitbreiding van capaciteit om uitvoering te geven aan de Transitievisie Warmte. Met het rijk zijn afspraken gemaakt die zekerheid over de uitvoeringsmiddelen voor decentrale overheden bieden voor de periode vanaf 2026 tot 2030. Hierdoor is er tot en met 2030 structureel geld voor deze grote opgave. Het is echter wel de vraag of deze middelen uiteindelijk toereikend zijn om onze doelen (en daarmee uiteindelijk de klimaatdoelen) te kunnen halen. Daarbij is de verwachting dat gemeenten vanaf 2026 structureel minder rijksmiddelen ontvangen. Ook voor verduurzaming zijn er dan waarschijnlijk weinig extra middelen beschikbaar. Dit kan uiteindelijk een risico zijn wat betreft het aantal activiteiten dat we kunnen uitvoeren en dus op alle vier de pijlers.

4. Actieplanning

Participatie

De titel van het raadsbreedprogramma 2022 – 2026 zegt het al: 'We doen het samen'. In de enorme opgave die de energietransitie is, is de kracht van samenwerken onmisbaar. Uitgangspunt is dat we onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrekken bij deze opgave. Dat kan bijvoorbeeld zijn bij het schrijven van het nieuwe Warmteprogramma in de Omgevingswet, maar ook in de vorm van samenwerking in een energiecoöperatie, via de Dorps Energie Strategie, of met de energieregisseur als vraagbaak. Vanuit Duurzaamheid willen we de komende jaren daarom de focus houden op die participatie en daar al aandacht voor hebben vanaf de start van iedere nieuwe activiteit. Die focus komt al naar voren in onderstaand activiteitenoverzicht, maar is belangrijk genoeg om ook nog eens apart te benoemen. We verkennen de mogelijkheid om een soort denktank te vormen, waarin we met inwoners nadenken over bijvoorbeeld de mogelijkheden om innovatie uit landelijke pilots lokaal toe te passen. Bij het opstellen van de Toekomstvisie heeft een aantal inwoners aangegeven interesse te hebben in deelname aan zo'n denktank. We zullen hen hier in elk geval voor benaderen.

Communicatie

Zonder communicatie geen participatie. Voor Duurzaamheid is de nieuwe gemeentelijke duurzaamheidswebsite (www.dewoldengeeftenergie.nl) een belangrijke stap in de optimalisering hiervan. Met deze website willen we inwoners informeren over alles wat met duurzaamheid te maken heeft, maar vooral ook inspireren door succesverhalen en ideeën te delen. De website wordt een belangrijk onderdeel van de mediamix die we hiervoor kunnen inzetten, waaronder berichtgeving via de Wolder Courant en via de eigen sociale media kanalen, maar ook die van andere, zoals dorpsbelangen. Samen met communicatie maken we een Plan van Aanpak voor de communicatie omtrent alle acties uit het Actieplan, inclusief de mogelijkheden voor fysieke communicatie (bijvoorbeeld het duurzaamheidsmagazine). Extra ondersteuning kan hierbij nodig zijn.

Financiën

Het financiële plaatje voor 2024 en 2025 is duidelijk: in beide jaren is € 480.000 beschikbaar vanuit de CDOKE-middelen. Ongeveer de helft van dit bedrag wordt gebruikt voor de inzet van extra capaciteit. De andere helft wordt gebruikt voor de uitvoering van de acties uit het nieuwe Actieplan. Daarnaast hebben we vanuit de begroting jaarlijks nog structureel middelen beschikbaar voor duurzaamheid. Dat gaat in 2025 en 2026 om een bedrag van € 125.000 per jaar en vanaf 2027 om € 100.000 per jaar. Het is echter nog de vraag of en hoeveel structurele middelen daar beschikbaar blijven, door de 'ravijnjaren' die voor de deur staan en de ombuigingen die daar op moment van schrijven van dit plan voor worden gezocht. Uit de gemaakte raming wat betreft kosten (zie hieronder uitgewerkt per pijler) blijkt dat we hierdoor in 2025 naar verwachting voldoende middelen hebben om te kunnen werken aan de uitvoering van het Actieplan. Hoe het beeld er voor 2026 en 2027 uit ziet is echter nog onduidelijk: aangegeven is dat er ook voor 2026 tot 2030 een CDOKE-regeling zal komen, maar of het dan gaat om vergelijkbare bedragen is wel benoemd, maar nog niet officieel bevestigd. Daarnaast is het dus zeer de vraag of en hoeveel middelen we nog zullen hebben binnen de gemeentelijke begroting. Voor de huidige planning zijn we ervan uitgegaan dat de hoogte van de CDOKE-middelen en de hoogte van de gemeentelijke middelen ongewijzigd blijven. Wanneer deze bedragen lager blijken te liggen, zullen we op het moment dat dit naar voren komt moeten besluiten welke activiteiten we hierdoor (nog) niet uitvoeren.

Pijler 1. Inwoners

Als gemeente vinden we een inclusieve energietransitie essentieel: iedereen moet mee kunnen komen in de veranderingen. Daarvoor willen we praktische en financiële ondersteuning bieden.

Subsidies en leningen

Er zijn momenteel diverse gemeentelijke regelingen voor inwoners:

- **Doe-het-zelf-isolatievoucherregeling.** Inwoners die wonen in een woning met een WOZ-waarde van maximaal € 429.300 en een energielabel D, E, F of G kunnen met de voucher voor maximaal €1.790 aan isolatiematerialen aanschaffen bij een van de deelnemende bouwmarkten.
- **Gemeentelijke subsidie energiebesparende maatregelen.** Inwoners met een inkomen tot ongeveer 150% van het sociaal minimum kunnen tot € 2.500 subsidie krijgen voor het laten aanbrengen van isolatiemaatregelen in hun woning. Deze subsidie is stapelbaar met onder andere de Drentse isolatiesubsidie.
- **Toekomstbestendig wonen lening.** Een lening voor het verbeteren of energiezuiniger maken van de woning en voor de aanschaf van zonnepanelen.
- **Verzilverlening.** Lening waarmee aanpassingen, waaronder energiebesparende maatregelen, aan de eigen woning betaald kunnen worden uit overwaarde.
- **Duurzaamheidssubsidie starters.** Het doel van deze regeling is om starters op de woningmarkt te stimuleren energiebesparende maatregelen te treffen in de bestaande woningvoorraad in De Wolden.

In 2024 zijn de stimuleringslening (nu: de toekomstbestendig wonen lening) en verzilverlening ge-update, waarbij ook gekeken is naar een goede aansluiting op de starterslening die ook dit jaar is opgesteld. Daarnaast zijn er diverse provinciale en nationale duurzaamheidsregelingen en komen er vanuit de Lokale Aanpak Isolatie ook weer gelden vrij voor nieuwe en/of bestaande regelingen.

Drents Energieloket

Het Drents Energieloket (DEL) is een essentieel onderdeel van de klantreis van onze inwoners. Of inwoners nu een vraag hebben over een lening, een praktische vraag over het aanbrengen van isolatie, of zich alleen nog maar wil oriënteren op mogelijkheden op het gebied van verduurzaming: het DEL kan ondersteunen, uitleg geven en waar nodig doorverwijzen. In 2025 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het DEL, zodat het loket deze rol nog beter kan vervullen.

Energiecoaches

Om onze inwoners te kunnen ondersteunen op het gebied van energiebesparing zijn onze vrijwillige energiecoaches onmisbaar. Zij komen bij inwoners thuis voor een gedegen advies. De coördinatie van de energiecoaches, die via de gemeente zijn opgeleid, is sinds 2023 ondergebracht bij stichting Welzijn De Wolden.

Energieregisseurs

We willen inwoners, bedrijven en lokale (duurzaamheids)initiatieven stimuleren met duurzaamheid aan de slag te gaan en hen hierbij ondersteunen. Vanwege deze focus is er vanuit het vorige Actieplan Klimaat & Energie gekozen voor de inzet van een energieregisseur, die een belangrijke schakel vormt tussen lokale initiatieven, de gemeente en andere stakeholders. Met het ontwikkelen van een aanpak met dorpen en het in de eigen organisatie aanbrengen van focus op duurzaamheid, is er extra formatie

nodig voor de functie energieregisseur. Om de focus aan te brengen, wordt gekeken naar het opzetten van een multidisciplinair team dat zich vanuit verschillende thema's met duurzaamheid bezighoudt. Vanuit deze ontwikkelingen zullen er nieuwe initiatieven ontstaan en zullen bestaande initiatieven meer ondersteuning nodig hebben.

Energieadviseurs

Onze energiecoaches zijn onmisbaar bij de ondersteuning van onze inwoners, maar tegelijkertijd vragen we (te) veel van deze vrijwilligers wanneer we verwachten dat ze volledig op de hoogte zijn van en kunnen adviseren op het gebied van alle (technische en financiële) ontwikkelingen. We zien dat het voor inwoners vaak lastig is om de weg te vinden als het gaat om verduurzaming, ondanks de hulp via bijvoorbeeld de energiecoaches en via het Drents Energieloket. Daarom willen we in 2024 de mogelijkheid onderzoeken om een of twee energieadviseurs in te zetten om onze inwoners hierin extra te ondersteunen. Daarbij is overigens nog niet duidelijk of we hiervoor de term 'energieadviseur' gaan gebruiken, of kiezen voor een andere benaming.

Website 'De Wolden geeft energie'

Op de website 'De Wolden geeft energie' kunnen inwoners terecht voor inspiratie en informatie op het gebied van verduurzaming. De website is ook het startpunt voor regelingen die via het online platform duurzaamheidsregelingen worden aangeboden. Vanaf de website kan de klantreis van de inwoner voortgezet worden via bijvoorbeeld het Drents Energieloket of Milieu Centraal.

Soortenmanagementplan (SMP)

Volgens en recente uitspraak van de Raad van State moeten bedrijven en woningeigenaren die de spouwmuren van een woning willen isoleren eerst goed onderzoeken of er geen vleermuizen of andere gebouwbewonende diersoorten in de spouwmuur zitten, anders wordt niet voldaan aan de wet natuurbescherming. Om hoge kosten en vertraging voor inwoners en ontwikkelaars te voorkomen en toch te kunnen voldoen aan de eisen van de Wet natuurbescherming, is het mogelijk om als gemeente op gebiedsniveau een ontheffing aan te vragen. Hiervoor is het noodzakelijk om een soortenmanagementplan op te stellen. Er is in 2024 gestart met een aanbestedingsprocedure om hiervoor een ecologisch bureau te vinden.

Mobiliteit

In 2023 is er in Ruinen gestart met de voorbereiding voor een pilot voor de inzet van deelauto's. Als gemeente faciliteerden wij hierin. Op dat moment bleek er echter nog te weinig animo te zijn voor een pilot, maar wellicht dat hier (of in andere kernen) de komende jaren nog verandering in komt. Verder lopen er in de provincie gezamenlijke processen op het gebied van mobiliteit, zoals het opstellen van een snellaadvisie. Daarnaast willen we ook bij mobiliteit zelf het goede voorbeeld geven. Zo zou het een idee kunnen zijn om de eigen fietsenstalling van zonnepanelen te voorzien. Dergelijke mogelijkheden gaan onderzocht worden.

Energiearmoede (onderdeel van Nationaal Isolatie Programma)

In 2022 en 2023 hebben we vanuit het rijk in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) middelen ontvangen voor de aanpak van energiearmoede. In totaal ontvingen we voor De Wolden een specifieke uitkering van € 602.823. Deze middelen dienen we voor 31 december 2025 gebruikt te hebben, anders moeten ze weer retour. Daarnaast hebben we €1.101.649,- aangevraagd en ontvangen vanuit de SPUK

Lokale Aanpak Isolatie (LAI), die wordt ingezet voor de onlangs vastgestelde Doe-het-zelfsubsidie.

De afgelopen periode hebben we al diverse acties ondernomen om met de ontvangen SPUK-middelen onze inwoners te helpen en een inclusieve energietransitie te bewerkstelligen: het Drentse Fixteam is opgericht en de gemeentelijke subsidie energiebesparende maatregelen is vastgesteld. Daarnaast staan er in de komende periode diverse acties op de planning, waaronder het openen van een duurzame witgoedregeling en de uitrol van een energiebespaarapp.

Parralel daaraan is ook het Noodfonds energie momenteel nog beschikbaar voor dorpshuizen.

Isolatieopgave (onderdeel van Nationaal Isolatie Programma)

We hebben €1.101.649,- aangevraagd en ontvangen vanuit de eerste tranche SPUK Lokale Aanpak Isolatie (LAI). Deze middelen worden ingezet voor de onlangs vastgestelde Doe-het-zelfsubsidie. Er komen nog twee tranches van deze SPUK beschikbaar. De komende periode werken we uit of we deze gelden willen aanvragen en waar we deze dan voor gaan inzetten.

PAW Ansen

Voor de proeftuin Aardgasvrije Wijken Schoolkring Ansen hebben we € 2.398.400 van het Rijk gekregen. De proeftuin is verdeeld in meerdere deelprojecten. Deelproject 'Gebouwgebonden Maatregelen' liep al en in 2023 is deelproject 'Groen Gas' in Ansen gestart. Het gehele project heeft een doorlooptijd van 8 jaar en is eind 2028 afgerond. De ervaringen die we in Ansen opdoen, kunnen gebruikt worden voor andere dorpen in De Wolden en andere plattelandsgemeenten in Nederland.

Pijler 2. Energie-infrastructuur

Transitievisie Warmte

In de Transitievisie Warmte beschrijven we de manieren waarop de gebouwde omgeving in De Wolden overstapt op andere, duurzame bronnen van warmte. De uitgangspunten voor deze visie zijn samen met stakeholders en inwoners bepaald. Elke vijf jaar dient de visie te worden herzien. Groen gas is een belangrijke energiebron voor De Wolden en we willen daarom (agrarische) ondernemers blijven ondersteunen bij groengasprojecten. Tegelijkertijd zien we dat groen gas slechts beperkt beschikbaar zal blijven voor onze eigen inwoners en we hierdoor ook op zoek zullen moeten naar andere duurzame energiebronnen. Dit gaan we verder onderzoeken bij het opstellen van de herijking Transitievisie Warmte, die in de eerste helft van 2025 wordt opgeleverd.

Pilot erfmolens

In deze pilot krijgen (agrarische) ondernemers de ruimte om tijdelijk een hogere windmolen op het erf te kunnen plaatsen. Dit is ook onderdeel van de landbouwtransitie.

Ondersteuning energiecoöperaties

We geven als gemeente graag het goede voorbeeld, maar vinden het ook belangrijk dat verandering niet vanuit de overheid wordt opgelegd, maar vanuit de samenleving wordt geïnitieerd. Om die reden ondersteunen we graag inwonersinitiatieven, zoals dat van Heel De Wolden Groen, waarmee momenteel een pilot wordt gedraaid om 30 woningen aardgasvrij te maken. Vanuit de provincie is er momenteel een eenmalige subsidie

beschikbaar voor startende initiatieven. We willen toewerken naar een gemeentelijke subsidie die aangevraagd zou kunnen worden voor de vervolgstappen die een energiecoöperatie moet doorlopen. De verwachting is dat we dit combineren met de DES en van daaruit ondersteuning bieden vanuit bestaande coöperaties.

Grootschalige energieopwek (invulling RES-opgave)

Er wordt momenteel gewerkt aan een energiestrategie. Hierin worden de doelstellingen vanuit de RES verder uitgewerkt.

De Wolden heeft in 2021 in RES-bod gedaan van 0,1 TWh. Eind 2023 is er 0,018 TWh gerealiseerd. Voor de RES-opgave 2030 moet er nog 0.082 TWh worden gerealiseerd. Om de RES-opgave en onze doelstelling voor 2030 (70% hernieuwbare elektriciteit) tijdig te realiseren zullen we daarom naast de Dorps Energie Strategieën op een aantal grootschalige projecten in moeten zetten. Vanuit de RES geldt dat 1 januari 2025 de projecten voor grootschalige opwekking van duurzame energie vergund moeten zijn. Voor wind is dat niet meer haalbaar.

De energiestrategie voor De Wolden is opgebouwd uit 5 blokken, die allemaal onder het kopje grootschalige projecten vallen. Deze 5 blokken zijn hieronder weergegeven en worden verder toegelicht.

Energiehub De Wijk 20

Medio 2023 zijn we gestart met een gebiedsproces bij De Wijk 20. Bij deze voormalige NAM-locatie spelen meerdere ontwikkelingen. Zo wordt er door VOF-Echten gekeken of het mogelijk is om de zandwinning uit te breiden naar een andere locatie. Ook is het gebied kansrijk voor de realisatie van een energiehub, door de reeds aanwezige infrastructuur. Uitgangspunt binnen het gebiedsproces is dat we gezamenlijk met de omgeving kijken welke vorm van duurzame opwek het meest kansrijk is om vervolgens tot een keuze te komen. In samenwerking met een extern adviesbureau en de omwonenden worden de mogelijkheden onderzocht om op en nabij de NAM-locatie een duurzame energie hub te ontwikkelen om zo invulling te geven aan de energietransitie en bij te dragen aan de RES-opgave.

Grootschalige windenergie

Op basis van een potentiescan voor grootschalige energie opwek in De Wolden blijkt dat er mogelijkheden liggen voor windenergie rondom het grensgebied tussen de gemeenten Westerveld, Meppel en De Wolden. In het gebied ten noorden van Ruinerwold kan onze gemeente een maximaal mogelijke afstand tot woningen en andere geluidsgevoelige objecten aan te houden. Een maximale afstand tot woningen achten wij wenselijk, omdat zodoende eventuele geluidshinder van windmolens voor omwonenden kan worden beperkt.

Om deze mogelijkheden verder te onderzoeken en om gezamenlijk op te trekken bij het eventueel opstellen van beleid voor windenergie heeft het college een convenant

ondertekend met de gemeenten Westerveld, Steenwijkerland en Meppel, en de provincie Drenthe. Binnen deze samenwerking onderzoeken we gezamenlijk de mogelijkheden voor windenergie. Denk daarbij aan ruimtelijke onderzoeken, het betrekken van de omgeving via participatie en communicatie en het mogelijk maken van lokaal eigendom.

Dorps energiestrategieën

De dorpsenergiestrategie maakt deel uit van de Toekomstvisie De Wolden en is een wezenlijk onderdeel bij het behalen van de doelstelling voor de energietransitie. Met de dorps energiestrategieën wordt gezamenlijk met alle dorpen op lokaal niveau invulling gegeven aan de opwek van duurzame energie. Het uitgangspunt is om lokaal de energie op te wekken die ook lokaal gebruikt wordt.

Zon op dak

De ambitie van De Wolden is om in totaal 0.06TWh aan duurzame energie via zon op dak te realiseren. Grootschalige initiatieven bij (agrarisch) ondernemers hebben bijgedragen aan het huidige resultaat. Problemen met netcongestie op het elektriciteitsnet zorgen er voor dat nieuwe initiatieven het laatste jaar niet van de grond komen, maar wellicht komen er de komende jaren nieuwe mogelijkheden.

OER A28

Samen met Rijkswaterstaat en Drentse zuster gemeentes langs de A28 wordt gezocht naar mogelijkheden om (met name) zonne-projecten te realiseren langs de A28. De mogelijkheden hiervoor in De Wolden zijn beperkt, maar er zijn een aantal locaties die verder worden onderzocht.

Realisatie groengasprojecten

In de warmtetransitievisie van De Wolden wordt groen gas vooral in het landelijk gebied als oplossing benoemd om op termijn van het aardgas af te gaan. Als gemeente hebben we een grote groengasambitie. Om deze ambitie te realiseren, is het belangrijk dat de gemeente de ontwikkeling en implementatie van innovatieve oplossingen voor groengasproductie en -distributie, zoals biogasnetwerken, vergistings- en opwerkingstechnologieën, ondersteunt. Om lopende en nieuwe projecten in de volgende fase te krijgen, is het noodzakelijk dat de gemeente een regisserende rol gaat vervullen op welke wijze en welke vorm, samen met de betrokken stakeholders, de productie van groen gas gerealiseerd gaat worden. Op dit moment is financiering van de projecten en de aanleg van de vereiste infrastructuur het grote knelpunt.

Verwaarden groene reststromen

Negen gemeenten in Drenthe en Noord-Overijssel, provincie Drenthe en waterschappen hebben gezamenlijk de intentie uitgesproken om 30.000 ton bermgras te verwerken tot groengas, biobased plaatmateriaal of potgrondvervanger. Vanuit het initiatief gaan we samen met deelnemende partijen een locatie zoeken voor realisatie, exploitatie en beheer van een monovergister met als grondstof bermgras. Dit project gaat de komende jaren de ontwikkelfase in. De looptijd van deze fase is naar verwachting van 2023 t/m 2026.

Pijler 3. Bedrijven en onderwijs

Ook bedrijven staan voor een grote uitdaging in de energietransitie. Bedrijven hebben steeds meer aandacht voor energiebesparing, maar tegelijkertijd zijn er belemmerende

factoren, zoals de netcongestie, die verandering moeilijker maken. We willen onze ondernemers ondersteunen in dit proces.

LTO-aanpak Zon op Dak

In het project 'Gebiedsaanpak Verduurzaming op het agrarisch erf in Drenthe' (Zon op Dak Drenthe 2023 - 2024) helpt LTO agrarische ondernemers in Drenthe met het verduurzamen van hun bedrijfsvoering met behulp van duurzame energie.

Ik ben Drents ondernemer

Het provinciebrede programma Ik Ben Drents Ondernemer draagt al jaren met verschillende partners bij aan het behoud en de groei van de werkgelegenheid, adviseert ondernemers en zorgt voor economische versterking in de regio (en daarbuiten). Ook op het gebied van verduurzaming geven ze advies.

Kennispoort Regio Zwolle

Vanuit Regio Zwolle worden via Kennispoort bedrijven in de regio geholpen in de omschakeling naar duurzaam en circulair produceren.

Natuur- en milieueducatie

We vinden het belangrijk dat kinderen al van jongs af aan meer leren over natuur en milieu. Om die reden waarderen we onze jarenlange samenwerking met IVN, die via een scholennetwerk lespakketten en docent instructies verzorgt op alle basisscholen in De Wolden.

Toekomstbestendige bedrijventerreinen (TBBT)

Bedrijventerrein Hoge Akkers in Ruinerwold is aangewezen als pilot toekomstbestendige bedrijventerreinen, waarvoor in 2022 op de begroting € 20.000, - beschikbaar is gesteld. Het Plan van Aanpak vormt de komende jaren de leidraad voor de uitvoering van de pilot. De geleerde lessen kunnen we hierna gebruiken voor de overige bedrijventerreinen in De Wolden.

Pijler 4. Interne organisatie

We willen als gemeente het goede voorbeeld geven op het gebied van duurzaamheid. Om hier de focus op te blijven houden, nemen we dit onderwerp op als aparte pijler in dit plan van aanpak.

Maatschappelijk vastgoed en gemeentelijke gebouwen

De laatste tranche van het provinciale project verduurzaming maatschappelijk vastgoed wordt in het derde kwartaal van 2024 uitgevoerd. Aan deze tranche nemen vier dorpshuizen deel. De overige dorpshuizen hebben aan eerdere tranches al deelgenomen. Tegelijkertijd met het uitvoeren van deze tranche doen we een brede uitvraag onder alle dorpshuizen naar informatie over zowel verduurzaming als ook exploitatie, aantal gebruikers en voorzieningengebied. De uitkomsten van dit onderzoek leiden tot een factsheet per dorpshuis en geven inzicht in wat in de toekomst nodig is. Het kan bijvoorbeeld een mogelijkheid zijn om de daken beschikbaar te stellen aan maatschappelijke organisaties.

We houden ook de focus op de verduurzaming van onze sporthallen. Naast isolerende maatregelen op het dak van de sporthal in Ruinerwold is er de afgelopen periode bijvoorbeeld gewerkt aan een postcoderoos voor de hier gewonnen energie.

Circulariteit

Het is onze ambitie om in 2050 volledig circulair te zijn. Om dit doel te bereiken is er echter nog veel werk te verzetten. De samenwerking met andere domeinen (zoals Economische Zaken, Inkoop en Grondstoffen & Afval) is daarin onmisbaar. Er is een bestuurlijke opdracht opgehaald.

MVOI

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen vraagt komende jaren onze aandacht. Hoewel dit onderwerp vooral bij Inkoop ligt, kan dit ook aandacht vragen van team Duurzaamheid.

Metten is weten

Om te weten hoe we ervoor staan wat betreft onze doelen, is het belangrijk dat we inzicht hebben in meetbare gegevens. Daarom willen we onderzoeken met welke instrumenten we onze voortgang het beste kunnen meten. De CO₂-prestatieladder is een mogelijkheid, maar wellicht zijn er andere opties die we kunnen verkennen, zoals werken met SDG-doelen. Daarnaast willen we ook kijken naar de mogelijkheden om data die belangrijk zijn voor verduurzaming (zoals type woningen, energielabels etc.) in één overzicht te verzamelen. Hiervoor zijn al diverse systemen op de markt.

Interne zichtbaarheid

Om focus te houden op de duurzaamheidsdoelen is het belangrijk dat deze bij alle medewerkers bekend zijn en worden gedragen. Duurzaamheid moet geen onderwerp zijn dat nog even snel besproken wordt als er tijd over is, maar moet al direct meegenomen worden op het moment dat er plannen op de tekentafel komen. Daarom willen we de komende periode een plan van aanpak uitwerken om de focus op duurzaamheid en de communicatie daarover te vergroten.

Flexteam Drenthe

In 2023 is het Flexteam Drenthe opgericht; een samenwerking tussen de provincie en alle Drentse gemeenten. Het doel van het Flexteam is om de uitvoeringscapaciteit op het gebied van de warmtetransitie te borgen, zodat we onze inwoners zo effectief en efficiënt mogelijk ondersteunen in de warmtetransitie. In 2024 gaat het Flexteam bijvoorbeeld meewerken aan onze nieuwe Transitievisie Warmte.

Online platform duurzaamheidsregelingen

Vanaf mei 2024 loopt de Doe het zelf-subsidieregeling. Voor de uitvoering van deze regeling maken we gebruik van een online platform. Hierin kunnen we onder meer bijhouden hoeveel isolatiebonnen er zijn uitgegeven en voor welke bedrag er isolatiemateriaal is aangeschaft. Ook kunnen deelnemende ondernemers via het platform ingeleverde bonnen indienen en laten verzilveren en kunnen inwoners een bon aanvragen en bewijsmateriaal (foto's) uploaden voor de afhandeling van de aanvraag. Dit platform willen we ook gaan inzetten voor andere regelingen, zoals de witgoedregeling. Inwoners worden vanaf onze eigen website (www.dewoldengeeftenergie) doorgelinkt naar het platform, zodat er in de communicatie een eenduidig beeld gebruikt wordt.

